BUDAPEST

Budapest Főváros Önkormányzata
Podmaniczky Mozgalom

Tárgy: Javaslat a Fővárosi Közgyűlés általi állásfoglalásra és a korábban hozott döntések megerősítésére

Előterjesztés

---

a Közgyűlés részére

Tisztelt Közgyűlés!

Az országgyűlési választás eredménye lehetőséget teremt arra, hogy Budapest Főváros és a Kormány viszonya új, partneri és konstruktív alapokra helyeződjön. Az új kormányzati ciklus kezdete alkalmat ad a korábbi vitás kérdések rendezésére és a közös célok mentén történő együttműködés kialakítására. Annak érdekében, hogy ez a kapcsolat sikeres és eredményes legyen, elengedhetetlen, hogy a Fővárosi Közgyűlés már most, a folyamatok elején rögzítsen néhányat a legfontosabb elveiből, megerősítse korábbi stratégiai döntéseit, és egyértelművé tegye támogatását a főváros fejlesztését szolgáló kormányzati törekvések mellett.

I. Az utcakép védelme és a reklámhálók megszüntetése

Budapest Főváros Önkormányzata eddig is elkötelezett volt a történelmi városkép megóvása, valamint az épített környezet minőségének folyamatos javítása mellett. Vitézy Dávid közlekedési és beruházási miniszter által május elején bejelentett stratégiai törekvések – amelyek az épített környezet megóvására, a reklámzaj és a propaganda visszaszorítására, valamint a közlekedési fejlesztések megindítására irányulnak – egybeesnek a főváros céljaival. A miniszteri meghallgatáson elhangzott jogszabályi felülvizsgálat célja azoknak a korábbi jogszabályoknak és veszélyhelyzeti rendeleteknek az átdolgozása, amelyek korlátozták az önkormányzatok jogköreit a saját városképük védelmében, és adminisztratív akadályokat gördítettek a közterületek vizuális megtisztítása elé.

A településkép jelenlegi állapotát érdemben terhelik a korábbi hirdetési és kommunikációs szabályozások lenyomatai. A történelmi épületek homlokzatát elfedő óriás épülethálók, a funkciójukat vesztett, kizárólag reklámfelületként működő telefonfülkék, az óriásplakátok burjánzása, valamint az útmenti reklámtáblák és -oszlopok jelenléte rontják a városképet, és esetenként a közúti biztonságot is veszélyeztetik. A Fővárosi Közgyűlés ezért nem mehet el azon történelmi lehetőség előtt, mely a vonatkozó jogszabályok felülvizsgálatát és – a kormányzati célkitűzésekkel összhangban – a saját városkép védelmére szolgáló önkormányzati jogkörök helyreállítását hordozza magában. Ki kell mondanunk, hogy Budapest kész az együttműködésre a központi kormányzattal az épített környezet reklámzajtól és politikai propagandától való megtisztítását célzó intézkedések végrehajtásában.

II. Forgalombiztonság növelése az objektív felelősség elvén alapuló büntetések lehetőségének visszaállítása révén

A Belügyminisztérium 2017-es állásfoglalása és a hatályos jogi környezet – különösen a 42/2011. (VIII. 11.) NFM rendelet – értelmében a közterület-felügyeletek jelenleg nem jogosultak kizárólag térfigyelő kamerák felvételei alapján, a gépjárművön elhelyezett fizikai értesítés nélkül, az üzembentartó objektív felelősségére építve közigazgatási bírságot kiszabni. Bár az Alapvető Jogok Biztosának AJB-9/2018. számú jelentése is rámutatott a szabályozás széttagoltságára, és felkérte a tárcavezetőt a keret- és részletszabályok összehangolására, a jogszabályi környezet módosítása a mai napig elmaradt. Ez a helyzet tehetetlenségre kárhoztatja az önkormányzatokat, hiszen az általuk üzemeltetett kamerák felvételei jelenleg legfeljebb csak egy későbbi, tipikusan rendőrségi eljárásban használhatók fel bizonyítékként, közvetlen visszatartó erővel nem bírnak.

Ez a szabályozási hiányosság érdemben rontja a fővárosi forgalombiztonságot, miközben a fix, valamint a járművekre (például BKK autóbuszokra) szerelt mozgó kamerák technológiája – számos nemzetközi példához hasonlóan – hatékonyan szolgálhatná a közúti szabálysértések visszaszorítását. Az új Kormány megalakulásával, valamint a részükről mutatkozó szakmai nyitottsággal azonban most valós lehetőség nyílik arra, hogy újra kísérletet tegyünk ennek a régóta fennálló igazságtalanságnak és tarthatatlan szabályozási gátnak a felszámolására. A távoli közigazgatási bírságolás jogi lehetőségének megteremtése elengedhetetlen eszköz a személyi sérüléssel vagy halállal járó balesetek számának radikális csökkentéséhez, így jelen előterjesztés célja, hogy a kormányzati partnerséget kihasználva végre hatékony eszközöket adjon az önkormányzati rendészetek kezébe a budapesti polgárok biztonságának garantálására.

A Fővárosi Közgyűlés 2024. november 27-i ülésén két felterjesztésről is döntött a fentiekhez kapcsolódóan:

> A 831/2024. (11.27.) számú határozat azt tűzte ki célul, hogy az önkormányzati rendészetek (közterület-felügyeletek) által működtetett fix vagy mozgó (pl. autóbuszra szerelt) kamerák felvételei alapján a gépjárművezető távollétében is lefolytatható legyen a közlekedési szabályok megsértése miatti közigazgatási eljárás, és a bírság az üzembentartó részére fizikailag elhelyezett értesítés nélkül is megküldhető legyen.
>
> A 832/2024. (11.27.) számú határozat azt tűzte ki célul, hogy az “objektív felelősséggel” érintett szabálysértések köre egészüljön ki
>
> 1. az autóbusz forgalmi sáv jogosulatlan használatával,
> 2. a tiltott helyen (megállni tilos, várakozni tilos jelzőtáblák hatálya alatt, gyalogátkelőhely vagy megállóhely tiltott közelségében, a járdán 1,5 méter szabad gyalogosfelületet nem hagyva stb.) történő várakozással, valamint
> 3. a mozgáskorlátozott várakozóhelyen való jogosulatlan várakozással.

III. A használaton kívüli telefonfülkék eltávolítása

Budapest közterületein jelenleg is több száz felesleges, megrongált, betört üvegű és graffitivel borított analóg telefonfülke található, amelyek a mobilkommunikáció elterjedésével teljesen elveszítették eredeti funkciójukat, s mára súlyos köztisztasági, közbiztonsági és városképi problémát jelentenek. E tarthatatlan állapot felszámolására a Fővárosi Közgyűlés korábban már határozott intézkedéseket hozott: felkérte a főpolgármestert, hogy az egyetemes szolgáltatással nem érintett, fővárosi kezelésű közterületeken található fülkék esetében érvényesítse a közterület-használat szabályait, és intézkedjen az azonnali elbontásukról. Emellett a Közgyűlés korábbi döntése értelmében a kerületek és az érintett társszervezetek bevonásával egy egységes, fővárosi szintű állapotfelmérő jelentésnek kell készülnie, amely megalapozza a használaton kívüli fülkék ütemezett bontására vagy esetleges újrahasznosítására vonatkozó komplex intézkedési tervet.

Bár a közterületi telefonállomások működtetését az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (Eht tv.) rendelkezései szabályozzák, a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (NMHH) vizsgálatai is megerősítik a szolgáltatás radikális lakossági visszaszorulását. Az NMHH vonatkozó jelentései, valamint az elnök 2025. áprilisi kijelölő határozata értelmében a négyezer fő feletti településeken már csak korlátozottan, minden megkezdett négyezer lakosonként legalább egy darab, kifejezetten vészhelyzeti/segélyhívásra alkalmas berendezés üzemeltetése kötelező az egyetemes szolgáltató számára. Ez a jogszabályi környezet is világosan mutatja, hogy a fülkék eredeti funkciója megszűnt, fenntartásuk a minimális segélyfunkción túl indokolatlan, ám a hatályos szabályozás elavultsága és merevsége miatt a probléma teljes körű felszámolása helyi szinten még mindig adminisztratív akadályokba ütközik.

Tekintettel az új Kormány és a településképért felelős miniszter részéről mutatkozó szakmai nyitottságra, elérkezett az idő arra, hogy a Főváros által megkezdett munkát egy átfogó, kormányzati szintű jogszabály-modernizáció egészítse ki. Jelen előterjesztéssel a Fővárosi Közgyűlés megerősíti a használaton kívüli telefonfülkék eltávolítására irányuló elkötelezettségét, és felkéri a főpolgármestert, hogy élve felterjesztési jogával, ismét kezdeményezze a Kormánynál a kapcsolódó elavult szabályozás észszerűsítését és egységesítését. Szükséges megragadnunk a Kormányt nyitottságát annak érdekében, hogy a Fővárosi Közgyűlés eddigi döntéseit, tapasztalatait és a kialakult városképi problémáit figyelembe véve gondoskodjon olyan modern szabályozási keretekről, amelyek révén ez a funkcióját vesztett közterületi jelenség nemcsak Budapesten, hanem országosan is hatékonyan és egységesen megszüntethető, szabályozható és felszámolható legyen.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy az előterjesztést megtárgyalni, és a határozati javaslatokat elfogadni szíveskedjen.

Határozati javaslatok

A Fővárosi Közgyűlés úgy dönt, hogy:

1.

üdvözli és támogatja az új kormány és a közlekedési és beruházási miniszter azon törekvéseit, amelyek az épített környezet megóvására, a vizuális környezetszennyezés és a propaganda visszaszorítására irányulnak. Egyetért a településkép védelmét korlátozó korábbi jogszabályok és veszélyhelyzeti rendeletek felülvizsgálatával, és kezdeményezi a városkép védelmére szolgáló önkormányzati jogkörök teljes körű helyreállítását. Felkéri a főpolgármestert, hogy a Fővárosi Közgyűlés támogató álláspontjáról tájékoztassa az építészetért, településképért és közlekedésért felelős minisztert, és az önkormányzati jogkörök helyreállítása esetén tegyen javaslatot a szabályozás szigorítására.

határidő: azonnal
felelős: főpolgármester

2.

megerősíti a 831/2024. (XI. 27.) és 832/2024. (XI. 27.) számú határozatait a közterület-felügyeleti kamerák felvételei alapján történő, fizikai értesítés nélküli közigazgatási bírságolás lehetőségének megteremtéséről, valamint az objektív felelősség körének az autóbusz-forgalmi sávok jogosulatlan használatára, a mozgáskorlátozott-helyeken való parkolásra és a szabálytalan várakozásokra történő kiterjesztésének kezdeményezéséről, és felkéri a főpolgármestert, hogy a két határozatban foglalt felterjesztési kezdeményezést ismét küldje meg a közlekedési és beruházási miniszter, valamint a belügyminiszter részére, illetve a 832/2024. (XI. 27.) Főv. Kgy. határozat vonatkozásában az Országgyűlés elnöke részére.

határidő: azonnal
felelős: főpolgármester

3.

megerősíti a 979/2025. (X. 29.) és 980/2025. (X. 29.) számú határozatait a budapesti elhagyatott telefonfülkék átfogó állapotfelméréséről és ütemezett bontási tervének elkészítéséről, valamint a fővárosi kezelésű területeken lévő, használaton kívüli fülkék közterület-használati szabályok szerinti elbontásának elrendeléséről, és felkéri a főpolgármestert, hogy az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés j) pontja szerinti felterjesztési jog keretében ismét kezdeményezze a Kormánynál az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény felülvizsgálatát, valamint a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság elnökénél, hogy kezdjen tárgyalásokat a Fővárosi Önkormányzattal és a kerületi önkormányzatokkal a közterületeken jelenlévő felesleges eszközök elbontását lehetővé tevő rendeleti szabályok megalkotása érdekében.

határidő: azonnal
felelős: főpolgármester

Határozathozatal módja:

A határozat elfogadásához egyszerű többség szükséges.

Budapest, 2026. május 20.

Gál József
képviselő

Láttam:

dr. Számadó Tamás
főjegyző

LÁTTAM
dr. Számadó Tamás
főjegyző